

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 9 mars 1906, kl. 3 e. m.

Första Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2, i anledning af väckt motion angående skrifvelse till Konungen med begäran om utfärdande af nytt reglemente för barnmorskor.

Till utskottets behandling har blifvit hänvisad en af herr O. Nilsson väckt motion, n:o 27, hvaruti motionären hemställer, det Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om nya, efter tidens kraf lämpade reglementariska stadganden för barnmorskor.

Såsom stöd för motionen har anförts följande:

Kungl. Maj:ts reglemente för barnmorskor, som vore utfärdadt den 28 november 1856, kunde på grund af förändrade förhållanden icke längre anses motsvara tidens kraf. Såväl kungl. medicinalstyrelsen som läkarne hade också haft sin uppmärksamhet riktad på detta förhållande. Sålunda hade vid förste-provinsialläkaremötet i Stockholm den 11—14 oktober 1904 såsom öfverläggningsämne, bland andra sådana, förekommit frågan om behofvet af ett nytt barnmorskereglemente, därvid ett i bemälda styrelse af vederbörande referent utarbetadt förslag till dylikt reglemente varit för mötesdeltagarne tillgängligt. Den vid mötet i ämnet förda diskussion, hvartill motionären hänvisade, gäfv e efter hans åsikt otvetydigt vid handen, att bestämmelserna i nu gällande reglemente vore både otidsenliga och olämpliga, och mötesdeltagarne

hade också i hufvudsak gillat de principer, som fått sitt uttryck i det framlagda förslaget till nytt reglemente. I detta läge hade frågan sedermera stannat; men då den vore af för stor betydelse för att dess afgörande kunde utan olägenhet längre uppskjutas, ansåge motionären sig böra göra den nu ifrågavarande framställningen.

Såsom motionären erinrat, är nu gällande reglemente för barnmorskor af Kungl. Maj:t utfärdadt den 28 november 1856, och hafva förändringar i reglementet sedermera vidtagits, beträffande § 3 genom kungl. kungörelsen den 5 november 1880 och i fråga om § 17 genom kungl. kungörelsen den 13 juli 1887, hvarförutan reglementets bestämmelser om uppsikten öfver barnmorskorna i vissa delar undergått förändringar genom §§ 13 och 32 uti kungl. instruktionen för läkare den 31 oktober 1890. Slutligen har Kungl. Maj:t genom nådigt bref till medicinalstyrelsen den 9 juni 1905 stadgat: att såsom tillägg till hvad nu gällande barnmorskereglemente härutinnan innehåller skall gälla, att de i undervisningen vid barnbördshuset i Stockholm deltagande eleverna skola vara boende inom anstalten och vara i dess kost samt att till bestridande af kostnaderna för elevernas utspisning hvarje elev, som önskar åtnjuta undervisning vid läroanstalten, skall hos styrelsen för barnbördshuset deponera det belopp, styrelsen efter samråd med medicinalstyrelsen pröfvat härför erforderligt, jämte godkänd borgen för härutöver möjligen uppkommande kostnader.

Vid det i motionen omförmälda förste-provinsialläkaremötet i Stockholm den 11—14 oktober 1904 blef ett vid mötet framlagdt förslag till nytt reglemente, hvilket var utarbetadt af medicinalrådet Petersson, föremål för diskussion och i ett fall äfven för formligt beslut, i det att mötet såsom sin åsikt uttalade, att den nuvarande barnmorskeundervisningsanstalten i Lund, vid hvilken undervisning på grund af nu gällande barnmorskereglemente meddelas endast åt de elever, som blifvit kallade att efter slutad lärotid anställas såsom ordinarie vid någon församling, hvilken lämnade bidrag till anstalten, borde indragas.

Härförutom och i sammanhang med granskningen af förslaget till nytt reglemente framhöllos emot nu gällande föreskrifter en del anmärkningar och föreslogos åtskilliga förändrade stadganden, bland hvilka de hufvudsakligaste torde hafva varit, att förändrade åldersbestämmelser för inträde i läroanstalterna borde införas, så att åldersgränsen sattes till minst 21 och högst 35 år; att nu gällande andra föreskrifter angående villkor och kompetens för sådant inträde borde i vissa hänseenden

förändras; att barnmorskas skyldighet att vid förlossning tillkalla läkare borde utsträckas till hvarje patologisk förlossning; att bestämmelserna om hvad som borde iakttagas vid hemlig förlossning skulle ändras i den riktning, att barn, som föddes vid sådan förlossning, kunde hafva visshet att vid mogen ålder, om ej förr, lära känna modrens namn; att föreskrifterna om hvem öfverinseendet öfver barnmorskorna tillkomme borde i vissa delar förändras; att skyldighet för hvarje kommun i riket att vara försedd med tillräckligt antal behörigen legitimerade barnmorskor skulle uttryckligen stadgas; samt att förändrade föreskrifter om barnmorskas förmåner borde införas.

Det vid provinsialläkaremötet framlagda förslag till nytt reglemente finnes intaget såsom bilaga till detta betänkande.

Från chefen för kungl. medicinalstyrelsen har utskottet fått sig meddeladt, att förslag till nytt barnmorskereglemente, hvartill förarbeten inom styrelsen under flere år ägt rum, nu sedan någon tid är fullbordadt, att sammanfattningen af motiven till förslaget för närvarande inom styrelsen pågår, samt att anledning är att antaga, att förslaget inom kort kommer att af styrelsen till Kungl. Maj:t öfverlämnas.

Af hvad sålunda i ärendet blifvit anmärkt synes det utskottet, att det väl må kunna antagas, att nu gällande reglemente för barnmorskor är i vissa delar föråldradt och att detsamma i dessa delar sålunda bör ersättas med mera tidsenliga bestämmelser; men då, efter hvad upplyst blifvit, anledning är att antaga, att kungl. medicinalstyrelsen inom kort kommer att till Kungl. Maj:t ingå med förslag till nytt reglemente samt genom en sådan åtgärd Kungl. Maj:ts uppmärksamhet kommer att blifva fästad å behovet af sådana nya, efter tidens kraf lämpade stadganden, som motionären afser, finner utskottet det icke vara behöfligt, att Riksdagen i frågans nuvarande läge påkallar någon Kungl. Maj:ts åtgärd; hvadan utskottet hemställer,

att herr Nilssons ifrågavarande motion icke måtte till någon kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 mars 1906.

På utskottets vägnar:

GUSTAF BERG.

*Bilaga.***Förslag**

till Kungl. Maj:ts förnyade nådiga reglemente för barnmorskor.

KAP. I.**Om barnmorskors undervisning.**

§ 1. Undervisning i barmorskekonsten meddelas vid de för sådant ändamål inrättade läroanstalterna i Stockholm och Göteborg. Vid båda dessa läroanstalter antagas elever från alla delar af riket.

§ 2. Undervisningen lämnas eleverna kostnadsfritt. Ett i stat bestämdt antal frielever erhålla understöd af allmänna medel.

§ 3. Den, som vill varda till elev antagen, ingifve före juni eller december månads utgång till Vår befallningshafvande i det län, där sökanden har sitt hemvist, sin till medicinalstyrelsen ställda, egenhändigt skrifna ansökan därom; och böra vid ansökningen, om afseende därå skall kunna fästas, vara bifogade följande intyg, nämligen:

a) af vederbörande pastor eller annan församlingsföreståndare, bestyrkande, att sökanden vid lärotidens början uppnått en lefnadsålder af åtminstone 21 år, men icke öfverskridit 30; att hon äger god frejd och godkännelig religionskunskap, med uppgift därjämte om hennes födelseort och hemvist samt, ifall hon är gift eller änka, om mannens eller, ifall hon är ogift, om faderns yrke samt huru hon hittills sig försörjt;

b) af ordinarie lärare vid allmänt läroverk eller vid folkskola därom, att denne vid för detta ändamål särskildt, högst sex (6) månader före ansökningstidens utgång, företagen pröfning funnit sökanden äga

1) full färdighet i innanläsning, äfvensom förmåga att nöjaktigt redogöra för det lästa och att någorlunda felfritt uppskrifva ett dikteradt stycke;

2) färdighet i de fyra räknesätten i hela tal och öfning i enkel hufvudräkning;

3) kännedom om hufvuddragen af fäderneslandets historia och geografi och grunderna af naturläran; samt

4) en redig, läslig handstil;

börande detta intyg vara affattadt med för hvart och ett ämne särskildt utsatt vitsord och, om det af folkskollärare utfärdats, vara försedt med attest af skolrådets ordförande eller vice ordförande angående betygsgifvarens behörighet; dock kan i stället för sådant intyg gälla betyg om samma kunskaper, utfärdadt från folkskol-lärarynnesseminarium eller annan därmed jämförlig läroanstalt för kvinnor, där sökanden åtnjutit undervisning;

c) af läkare, hvarigenom styrkes att sökanden är frisk, har stadig hälsa och är fri från kroppslysten samt huruvida läkaren anser henne vara synnerligen lämplig, lämplig eller mindre lämplig till barnmorska;

d) af tvenne i orten bosatta välkända män därom, att sökanden äger erforderliga medel såväl för sitt uppehälle under lärotiden som till inköp af nödiga instrument.

De till Våra befallningshafvande ingifna ansökningarna om elevplats insändas ofördröjligen till medicinalstyrelsen, som, efter det vederbörande barnmorskelärare sig öfver ansökningarna yttrat, antager elever; och meddelas styrelsens beslut de sökande genom Våra befallningshafvande, hvarvid till elev antagen sökande tillika underrättas, att särskild pröfning af hennes kunskaper kommer att med henne anställas före inträdet i läroanstalten.

Befinnes elev vid det med henne anställda inträdesförhøret vara så okunnig, att hon anses icke kunna draga nytta af undervisningen, må inträde vid anstalten henne af barnmorskeläraren förvägras. Detsamma kan ock ske, om hon därvid befinnes vara behäftad med för yrket hinderligt lyte eller eljest pröfvas vara till barnmorska olämplig.

Har inträde vägrats elev, skall underrättelse därom skyndsamt meddelas medicinalstyrelsen med angifvande af skälen därför.

Elev, som under lärotiden utmärker sig för flit, god fattningsgåfva och ordentlighet samt därjämte visar sig vara i behof af understöd, må af läraren anmälas hos medicinalstyrelsen till erhållande af plats som fielelev, och åtnjuter hon, sedan sådan förmån blifvit henne tillerkänd, densamma, så länge hon under lärotiden därpå gör sig förtjänt.

§ 4. Lärotiden bestämmes till minst nio (9) månader och fördelas i tvenne läseterminer, hvardera om tre (3) månader, räknade från den 1 april och den 1 oktober utan afbrott i de praktiska öfningarna under mellantiden; börande de antagna eleverna så tidigt före hvarje termins början anmäla sig vid läroanstalt, dit de blifvit hänvisade, att upprop och inträdesförhör med dem ofvannämnda dagar kunna äga rum.

Undervisningen, hvars närmare ordnande och öfvervakande åligger medicinalstyrelsen, skall vid båda läroanstalterna meddelas efter af bemälda styrelse godkänd såväl lärobok som ordning för undervisningen.

Jämte allt hvad till den egentliga barnmorskekonsten äfvensom vården om späda barn under första lefnadsveckan hörer, böra eleverna tillika lära att verkställa skyddskoppympling.

§ 5. Offentligt afgangsförhör anställes i slutet af juni och december månader med de elever, hvilka af läraren anses äga de kunskaper och den färdighet, som för yrkets utöfvande erfordras. Elev, som ej ansetts mogen för afgangsförhör eller som däruti underkänts, må af läraren kunna tillåtas att ytterligare en termin deltaga i undervisningen och därefter medgifvas examen.

Afgangsförhör hålles af vederbörande lärare på af denne utsatt dag i närvaro af en af medicinalstyrelsen därtill utsedd läkare, som äger att, om han så för godt finner, i förhøret taga del. Bemälda läkare äfvensom vederbörande förste stadsläkare i Stockholm och Göteborg skola genom barnmorskelärarens försorg i god tid underrättas om utsatt afgangsförhör och tiden därför.

Efter slutadt förhör tillkännagifver läraren de betyg, af hvilka hvarje elev gjort sig förtjänt; och användas för kunskaper och färdighet följande betygsgrader: *godkända, med beröm godkända eller berömliga*, hvarvid särskildt betyg bör utfärdas för kunskaper och särskildt för praktisk duglighet.

De utexaminerade erinras därefter af läraren om en barnmorskas betydelsefulla plikter och det ansvar, som försummelse af desamma medför.

Betygen införas i de af läraren enligt af medicinalstyrelsen fastställt formulär utfärdade barnmorskebrefven, hvilka jämte förteckning öfver de utexaminerade ofördröjligen insändas till medicinalstyrelsen, som å barnmorskebrevet låter anteckna bevis, att detsamma för styrelsen uppvisats. Innan sådant bevis, hvilket gäller såsom legitimation, blifvit å barnmorskebrevet antecknad, gäller sådant bref icke såsom berättigande till yrkets utöfning.

Utexaminerad barnmorska tilldelas kostnadsfritt ett exemplar af detta reglemente.

§ 6. För rätt till erhållande af undervisning i instrumental förlossningskonst erfordras, att barnmorska vid pröfningen i den allmänna förlossningskonsten erhållit minst vitsordet *med beröm godkänd*. Önskar barnmorska erhålla denna undervisning omedelbart efter den allmänna kursens afslutande, anmäla hon sig hos vederbörande lärare.

Har däremot längre eller kortare tid förflutit, sedan barnmorskan blifvit i den allmänna förlossningskonsten examinerad, skall hon för att erhålla undervisning i instrumental förlossningskonst ingifva ansökan därom till medicinalstyrelsen och därvid bifoga

1:o prästbetyg, äfven innehållande uppgift om sökandens ålder;

2:o ett af vederbörande provinsial-, extra provinsial-, stads- eller stadsdistriktsläkare i den ort, där hon haft sin verksamhet, utfärdadt intyg, att hon gjort sig väl känd för kunskap och färdighet i den egentliga barnmorskekonsten jämte pålitlighet och i allo hedrande uppförande; samt

3:o bevitnad afskrift af hennes barnmorskebref;

hvarefter styrelsen efter vederbörande barnmorskelärares hörande meddelar tillstånd.

Undervisning i nödiga delar af den instrumentala förlossningskonsten tager sin början de första dagarna i januari och juli månader hvarje år samt fortgår hvarje gång under tre månader, hvarefter förhör anställes, vid hvilket förhör i tillämpliga delar iakttages hvad här ofvan i § 5 rörande afgangsförhör och betygssättning är stadgadt. Vid sådan pröfning erhållet betyg tecknas af läraren å barnmorskebrevet.

Förteckning å de barnmorskor, som godkänts vid förhöret i den instrumentala förlossningskonsten, insändes af läraren ofördröjligen till medicinalstyrelsen.

§ 7. Under lärotiden njuta eleverna skydd och hägn vid läroverket. De skola vara läraren skyldiga aktning och lydnad i allt, som rör undervisningen, samt ställa sig till noggrann efterlefnad den vid undervisningsanstalten gällande ordning.

Skulle elev visa sig håglös eller försumlig i sina åligganden eller göra sig skyldig till sedeslöshet, hårdhet mot de sjuka, olydnad eller andra svårare förseelser, skall läraren meddela henne varning. Låter elev sig icke häraf rätta, skall läraren om förhållandet göra anmälan hos medicinalstyrelsen, som äger pröfva, huruvida och för hur lång tid den felande bör från läroanstalten skiljas, och är hon, till dess styrelsen meddelat sitt beslut, icke berättigad att deltaga i undervisningen.

§ 8. För att bereda barnmorskorna i riket tillfälle såväl att upplifva hvad de under lärotiden inhämtat som att få del af sådana nya, värdefulla undersöknings- och behandlingsmetoder, hvilka det kan vara af vikt för dem att lära känna, äger medicinalstyrelsen att årligen i mån af behof och här/ör tillgängliga medel låta vid barnmorskeundervisningsanstalterna anordna repetitions- och kompletteringskurser

för äldre barnmorskor, samt att efter förslag af vederbörande lärare bestämma såväl tiden för som antalet deltagande uti sådana kurser, hvilka böra fortgå under minst 14 dagar, hvarunder läraren meddelar undervisning i de viktigaste delarna af förlösningskonsten och däröfver anställer examinadorier.

Läraren antecknar å barnmorskebrevet, att barnmorskan genomgått sådan kurs.

KAP. II.

Om inseendet öfver barnmorskorna.

§ 9. Barnmorskorna i hela riket stå under medicinalstyrelsens öfverinseende och hägn.

Förste provinsialläkaren utfövar inseende öfver barnmorskeväsendet inom länet. I städerna Stockholm, Göteborg och Malmö tillkommer detta äliggaude förste stads-läkaren.

Närmaste förman öfver barnmorskorna äro provinsial-, extra provinsial-, stads- och stadsdistriktsläkare, enhvar inom sin verkningskrets.

Utom den uppsikt, som detta förmanskap ålägger vederbörande stads- och stadsdistriktsläkare, skall det äfven äligga barnmorskelärarne i Stockholm och Göteborg att med uppmärksamhet följa därstädes praktiserande barnmorskor i utöfningen af deras yrke, äfvensom i deras uppförande.

§ 10. På anmälan af provinsial-, extra provinsial- stads- eller stadsdistrikts-läkare att barnmorska gjort sig skyldig till stor försumlighet eller svårare förseelse, må vederbörande förste provinsialläkare (respektive förste stadsläkare) med barnmorska i tillkallade vittnens närvaro och inför protokoll anställa förhör; och om därvid befinnes, att hon i något väsentligt afglömt hvad hon lärt och saknar kunskap om hvad hon bör känna, äger han att med uppgifvande af anledningen till förhöret insända protokollet, af närvarande vittnen underskrifvet, till medicinalstyrelsen, hvilken, där så nödigt pröfvas, må, efter det barnmorskans förklaring infordrats och barnmorskeläraren i Stockholm eller Göteborg blifvit hörd, vid vite förbjuda henne att sitt yrke utöfva, intill dess hon undergått och nöjaktigt bestått nytt förhör vid behörig läroanstalt. Detta gälle ock, om barnmorska tredskas att sig till förhör inställa.

KAP. III.

Om barnmorskors rättigheter och skyldigheter.

§ 11. Barnmorska äger att efter behörig legitimation utöfva sitt yrke hvarhelst i riket hon önskar, men skall, då hon bosätter sig i en kommun, vare sig hon är i dess tjänst antagen eller icke, innan hon åtager sig någon förrättning och senast inom två (2) veckor anmäla sig hos sin närmaste förman, förete sitt barnmorskebref och uppgifva sin bostad. Ändring af bostad skall på enahanda sätt anmälas.

Hon erhåller då af förmannen en dagbok, hvaruti denne inskrifver hennes namn och, därest hon är af kommunen anställd, hennes tjänstgöringsområde äfvensom datum och förmannens egen namnteckning. Barnmorska är pliktig att uti denna dagbok anteckna alla af henne verkställda förlossningar.

Då dagboken blifvit fullskrifven eller då barnmorska tagit afsked, flyttat till annat distrikt eller afidit, skall densamma till förmannen aflämnas.

Förman äger att, närhelst han så önskar, granska barnmorskas dagbok, och bör sådan granskning i allmänhet ske minst en gång om året, helst då förman under tjänsteresa eller af annan anledning befinner sig i närheten af hennes bostad eller ock vid annat lägligt tillfälle.

Inom januari månad hvarje år skall summariskt utdrag af dagboken förmannen af barnmorskan tillställas och — om han sådant fordrar — äfven dagboken för honom uppvisas.

I stad bosatt barnmorska skall utanför sin bostad anbringa skylt. Barnmorska bör, då hon aflägsnar sig från sitt hemvist, genom anslag på dörren eller på annat sätt foga anstalt därom, att upplysning där kan erhållas, hvarest hon är att träffa eller vid hvilken tid hon antagligen återkommer.

§ 12. Utan laga hinder må barnmorska icke underlåta att, så fort ske kan, begifva sig till barnaföderska, som hennes biträde påkallar, därest icke annan barnmorska är därtill pliktig och oförhindrad. Är hon redan förut till annan barnaföderska kallad, eller sker den nya kallelsen, sedan hon till annan i barnsnöd stadd kvinna ankommit och denna icke kan undvara hennes biträde, bör hon gifva hänvisning på annan barnmorska eller, om sådan på orten icke finnes, göra sig om förhållandena noga underrättad och gifva föreskrift om hvad iakttagas bör, intill dess hon kan ankomma.

Såsom laga hinder anses: annan förlossning, egen sjukdom, som utgör hinder för barnmorskans inställelse, smittosam sjukdom i hennes hem (familj) af beskaffenhet att kunna medföra fara för barnaföderska, såsom difteri, scharlakansfeber, rosfeber o. s. v., skötsel af i barnsängsfeber sjuk kvinna och förbud att praktisera.

§ 13. Då barnmorska begifver sig till barnaföderska, skall hon ovillkorligen medföra föreskrifna instrument och redskap, en ren, tvättbar dräkt samt de desinfektions- och läkemedel, till hvilkas användande hon är berättigad.

I öfrigt är hon förpliktad att ställa sig till noggrann efterrättelse såväl de bestämmelser till förekommande af barnsängsfeber, hvilka angifvas i läroboken, som de stadganden i sådant syftemål, hvilka äro dagboken bilagda, eller de särskilda instruktioner, som af medicinalstyrelsen kunna blifva utfärdade.

§ 14. Barnmorska får, sedan förlossningen kommit i full gång, ej utan trängande nödvändighet aflägsna sig från barnaföderska, förrän minst 2 timmar förflutit, efter det förlossningen fullständigt afslutats.

§ 15. Begär i förlossning stadd kvinna eller hennes närmaste, att läkare skall tillkallas, får barnmorska icke afråda eller förhindra sådant, äfven om någon fara icke synes vara å färde.

Finner barnmorska under förlossningsarbetet, att någon fara för kvinnans eller fostrets lif är för handen, har hon att i tid därom varsamt underrätta kvinnans närmaste anhöriga och helst i vittnes närvaro påyrka läkares tillkallande eller, om sådan omöjligen kan erhållas, att få samråda med annan närboende barnmorska. Till läkaren bör hon om möjligt därvid sända en kort skriftlig upplysning om fallet.

Då läkare är tillkallad till eller närvarande vid förlossning och barnsäng, är barnmorska skyldig honom, äfven om han icke är förman, hörsambet och skall följa de af honom gifna föreskrifter om kvinnans behandling och vård.

§ 16. Barnmorska skall ömt och sorgfälligt vårda och sköta den förlösta kvinnan och det späda barnet och, såvidt omständigheterna det medgifva, minst under första veckan efter förlossningen ägna dem daglig tillsyn. Då hennes biträde icke längre behöfves eller kan lämnas, bör hon meddela råd i afseende på moderns och det späda barnets skötsel. Är barnet svagt, skall barnmorskan därom underrätta föräldrarne, för den händelse de skulle önska att föranstalta om nöddop.

§ 17. De barnmorskor, som undergått examen i den instrumentala förlossningskonsten, äga dock icke att utöfva densamma vid andra tillfällen, än då hjälp af läkare icke i rätt tid kan erhållas, antingen till följd af afståndet från hans bostad eller ock för den hastighet, hvarmed hjälpen erfordras. Samma föreskrift som för instrumentförlossning gäller äfven för vändning på fot eller så kallad inre vändning.

Hvarje sådan operation, i öfrigt tillåtlig endast då förlossningen synes icke kunna af naturen själf fullbordas utan väsentligt äfventyr för kvinnans eller fostrets lif, och, vid fråga om skarpa instruments användande, blott då alla lindrigare åtgärder måste anses otillräckliga samt då, såvidt utrönas kunnat, fostret antagligen är dött, bör, såvidt möjligt är, förrättas i vittnes närvaro.

Barnmorska, som genom operation, vare sig medelst vändning, förlossningstång eller skarpa instrument, verkställt förlossning, eller ock utfört inre lösning af moderkaka, är skyldig att däröfver afgifva skriftlig berättelse, affattad å blankett enligt af medicinalstyrelsen utfärdadt formulär, hvilken berättelse skall å landsbygden senast inom utgången af 4:e dagen efter förlossningen antingen direkt tillställas närmaste förman eller ock under försegling med allmänna posten till förmannen insändas.

Vid utgången af 3:e veckan efter operationsdagen skall barnmorskan på enahanda sätt tillställa läkaren underrättelse, huru kvinnan då befinner sig och, ifall barnet icke varit dödfödt eller genast efter födseln afidit, huru med detsamma sig förhåller.

Barnmorska, som i stad sådan förlossning verkställt eller företagit inre lösning af moderkaka, skall till närmaste förman aflämna enahanda berättelse, så fort ske kan och senast inom 24 timmar.

Nödiga blanketter erhållas på begäran hos förmannen.

§ 18. Barnmorska må icke annat än i de fall och på det sätt, som läroboken föreskrifver eller läkare för hvarje särskildt fall bestämmer, för barnsängskvinna eller dess späda barn använda eller utdela läkemedel.

§ 19. Barnmorska bör söka att hos allmänheten befordra förtroende för skyddskoppymningen och i hvad på henne ankommer bidra därtill, att barn inom föreskrifven tid varda ympade.

§ 20. Kallas barnmorska till barnaföderska, som är behäftad med utslag eller flytning, hvilka kunna misstänkas härröra från venerisk smitta, må hon icke undandraga henne sin hjälp, dock med iakttagande af de försiktighetsåtgärder, som hon i läroanstalten inhämtat. Läkare bör om fallet ofördröjligen underrättas. Detsamma gäller, om det nyfödda barnet företer enahanda misstänkta utslag eller flytning från ögonen.

§ 21. Fordrar domare eller domstol af barnmorska upplysning i något mål, är hon pliktig att sådan afgifva. Sedan hon sig väl betänkt, skall hon, helst skrift-

ligen, meddela hvad hon bestämdt vet vara sant, icke förtiga något, som kan tjäna till sakens och sanningens upplysning, men ej heller muntligen eller skriftligen förklara eller betyga något, hvarom hon ej äger tillförlitlig vetskap eller som hon till äfventyrs icke väl förstår att bedöma.

§ 22. Barnmorska är förpliktad att endast med varsamhet yttra sig om sådana förhållanden, om hvilka hon under utföningen af sitt yrke kunnat få kännedom, och att iakttaga förtegenhet med allt det, som de af henne betjänade önska hålla hemligt, utom i de fall som i §§ 20 och 21 omnämnas, eller såvida icke brottsliga förhållanden, såsom fosterfördrifning eller försök därtill, undanskaffande eller afdagatagande af foster o. s. v., synas föreligga, då anmälan bör göras hos polismyndighet eller hos förman.

§ 23. Hämtas barnmorska till hemlig förlossning eller emottager hon för detta ändamål hos sig eller annorstädes barnaföderska, som önskar vara okänd, vare barnmorska förbjudet att aftvinga eller aflocka kvinnan någon uppgift om barnafaderns namn eller andra enskilda förhållanden, som intet hafva med själfva förrättningen att skaffa; ej heller må i ty fall barnmorska, om barnaföderskan är af henne känd, för någon annan än vederbörande pastor yppa, hvem hon vid förlossningen biträdt.

Änskönt förlossningen varit hemlig, må dock barnmorska hvarken själf undandölja barnet eller till sådan åtgärd biträda. Är barnet dött, skall hon genast anmäla sådant hos vederbörande präst eller kronobetjänt.

Vid hemlig förlossning skall barnmorskan sörja för att åtgärd af kvinnan vidtages, på det att förhållandet emellan modern och barnet, i händelse af behof, framdeles må kunna ådagaläggas, och är för detta ändamål modern pliktig till barnmorskan aflämnas sitt prästbetyg i försegladt kuvert, hvilket, obrutet, af barnmorskan öfverlämnas till den präst, för hvilken hon ofördröjligen skall förlossningen anmäla, så att lefvande barn varder till dopet befördradt och dödfödt barn jordadt. Efter tagen del af prästbetyget, som därefter under försegling återställes till modern, äger pastor att utfärda dopattest, hvilken, inlagd i försegladt och med vederbörlig anteckning och pastors stämpel försedt konvolut, bör för moderns och barnets säkerhet bland pastorsämbetets tjänstehandlingar för framtiden förvaras.

§ 24. Barnmorska, som tillfälligtvis emottager hafvande kvinna i sitt hem att där förlösas, är skyldig att därom göra anmälan hos sin närmaste förman senast tre (3) dagar efter kvinnans mottagande.

Vill barnmorska för ofta återkommande fall, yrkesmässigt, i sin bostad eller i annan särskild för ändamålet anordnad lokal till förlossning emottaga hafvande kvinnor, vare sig s. k. kacherade eller andra, får sådant icke ske utan behörigt tillstånd.

Dylikt tillstånd må barnmorska med bifogande utaf bevittnad afskrift af sitt barnmorskebref äfvensom åtagande af legitimerad läkare att öfvervaka de sanitära anordningarna uti berörda s. k. privata förlossningsinrättning och lämna den läkarhjälp och vård, som kan erfordras, skriftligen begära hos vederbörande hälsovårds- eller kommunalnämnd, hvilken efter att hafva hört barnmorskans närmaste förman samt efter af denne företagen besiktning uti inrättningen af förefintliga lokala förhållanden äger, där nämnden pröfvar sådant lämpligt, meddela skriftligt tillstånd, dock icke för längre tid åt gången än 3, högst 5 år.

Meddeladt tillstånd kan, när helst skäl därtill förekommer, återkallas af den myndighet, som sagda tillstånd meddelat.

I dagboken skall i vanlig ordning inskrifvas äfven förlossning af kvinna, som önskar vara okänd, därvid i stället för barnaföderskans namn införes en bokstaf eller ett nummer.

§ 25. Då någon ort af smittosam sjukdom blifver hemsökt, må därstädes bosatt barnmorska icke utan behörigt tillstånd sig därifrån begifva, eller sina plikter sig undandraga, utan ovillkorligen iakttaga de föreskrifter, som kunna af vederbörande meddelas.

§ 26. Barnmorska må icke någon till amma befordra, förrän denna af läkare undfått vederbörligt sundhetsbetyg.

§ 27. Barnmorska skall noga akta om sig själf, städse iakttaga den största renlighet beträffande sin person, sina kläder, instrument och öfriga tillbehör och dymedelst samt genom noggrann aseptik eller antiseptik söka förekomma, att icke till den födande eller förlösta kvinnan, som hon blifvit kallad att hjälpa, eller till det späda barnet må öfverföras sådan smitta, som kan vålla sjukdom och död.

§ 28. I Stockholm, Göteborg och Malmö praktiserande barnmorskor skola, efter kungörelse i allmänna tidningarna, en gång om året inställa sig inför förste stadsläkaren för att uppgifva sina bostäder och emottaga de råd och anvisningar samt de meddelanden i öfrigt, som kunna finnas lämpliga och behöfliga. I Stockholm och Göteborg skall vederbörande barnmorskelärare i god tid om sammankomsten underrättas.

Utan laga förfall må ej barnmorska från denna sammankomst uteblifva. Skulle någon af giltig orsak vara förhindrad att därvid sig infinna, skall hon inom åtta (8) dagar därefter tillstädeskomma hos förste stadsläkaren, redogöra för anledningen till sitt uteblifvande, uppgifva sin bostad och emottaga ofvan sagda underättelser.

§ 29. Den af ålder befintliga fattigkassa, till hvilken hvarje barnmorska vid sin legitimation skall bidraga med en afgift af minst tre (3) kronor och till hvars förstärkande frivilliga bidrag torde kunna förväntas från barnmorskorna såväl vid de i § 28 omnämnda sammankomsterna som annorledes, får endast användas till för ett år i sänder efter ansökning beviljade understöd.

Hjälpen ur kassan kan tilldelas barnmorskor från alla delar af riket, och bör ansökan, ställd till medicinalstyrelsen, vara åtföljd af prästbetyg, fattigdomsbetyg och läkarbetyg, det sistnämnda helst utfärdadt af förman, där denne är i tillfälle att yttra sig angående sökandens behof och förhållanden i öfrigt.

Fattigkassans angelägenheter handhafvas af en styrelse, bestående af den ledamot af medicinalstyrelsen, som handlägger barnmorskeärenden, jämte två (2) barnmorskor såsom föreståndare för kassan, utsedda af Stockholms barnmorskor vid det i § 28 nämnda årssammanträde. Medlen stå under medicinalstyrelsens vård och förräntas mot sådan säkerhet, som af kassans styrelse godkännes. Medicinalstyrelsens kamrerare är tillika redogörare för kassan och åtnjuter liksom de båda föreståndarskorna ett af medicinalstyrelsen bestämdt årligt arvode.

Vid nämnda årssammanträde redovisar kamreraren för kassans tillstånd och aflämnar ett exemplar af redogörelsen till kassans styrelse.

Kassans kontanta medel insättas i af kassans styrelse godkänd bankinrättning och göras anordningar därå af medicinalstyrelsen i öfverensstämmelse med kassans styrelsens beslut.

KAP. IV.

Om barnmorskors anställande och förmåner.

§ 30. Hvarje kommun i riket bör vara försedd med tillräckligt antal behörigen legitimerade barnmorskor. På landsbygden bör i allmänhet finnas minst en barnmorska för hvarje socken; dock må intill hvarandra gränsande mindre socknar kunna förena sig om en gemensam barnmorska.

§ 31. 1) I större städer må aftal kunna träffas med vissa barnmorskor om medellösa barnaföderskors betjänande mot viss ersättning för hvarje förlossning, men i medelstora och mindre städer i allmänhet och på landsbygden böra barnmorskor anställas mot viss årlig lön jämte fri bostad och lämpliga naturaförmåner, börande dessa af behörig kommunalmyndighet beslutade lönevillkor för att blifva gällande fastställas, efter det vederbörande närmaste förman och förste provinsialläkare sig däröfver yttrat, af Vår befallningshafvande i länet.

2) Utom bestämd lön tillkommer af kommun anställd barnmorska ersättning efter taxa för hvarje af henne verkställd förlossning, vare sig densamma varit hastig eller långsam, lätt eller svår eller om instrument därvid användts eller icke, äfvensom för nödig efterskötsel. Sådan taxa fastställs i ofvannämnda ordning af Vår befallningshafvande i länet och intages jämte löneförmåner i det kontrakt, som bör uppgöras emellan kommunen och barnmorskan, och i hvilket bör ingå föreskrift om kontraktets giltighet på viss tid eller tills vidare med ömsesidig rätt till uppsägning och minst sex (6) månaders uppsägningstid. Dylikt kontrakt får icke innehålla någon föreskrift, som strider emot detta reglemente.

3) Barnmorska, som utöfvar sitt yrke utan att vara i kommuns tjänst anställd eller inom annan kommun än den, för hvilken hon är anställd, må af hvar och en, som hennes biträde anlitat och ordentligen betjänats, därför uppbära ersättning enligt öfverenskommelse.

4) För förlossning af kvinna, tillhörande kommunens understödstagare eller erkänt medellös, utgår ersättning åt barnmorskan af fattigvården.

5) Utöfver fastställd taxa eller öfverenskommen ersättning tillkommer barnmorska kost under vistelsen på förrättningsstället samt skjuts efter en häst fram och åter, där afståndet från barnmorskans bostad och förrättningsstället öfverstiger en kilometer, jämte ersättning för använda desinfektionsmedel. Saknas farbar väg, äger hon erhålla ersättning för den till fots tillryggalagda vägen såsom efter skjuts-lega. Finnes icke tillgång hos den förlösta, tillhör det kommunens fattigvård att bestrida barnmorskans utgift för såväl skjuts som desinfektionsmedel.

6) Befinnes fattig barnaföderska vara så nödställd, att hon för sig och sitt nyfödda barn saknar utväg till härbärke eller lifsuppehälle, åligger det barnmorska att sådant hos kommunalnämndsordföranden anmäla.

§ 32. Anser barnmorska sig hafva blifvit godtyckligt eller orättvist behandlad af förman eller annan läkare vid utöfningen af sitt yrke, äger hon att hos förste provinsialläkaren i länet eller hos medicinalstyrelsen anföra klagomål.

Hvarje rättskaffens och plittrogen barnmorska bör för öfrigt vid till äfventyrs uppkomna tvistigheter med fullt förtroende kunna vända sig till sina förmän, hvilka icke lära underlåta att gifva henne all den hjälp och det skydd, som tillfället möjligen kan erfordra.

§ 33. Barnmorska, som på grund af framskriden ålder, giftermål, ombyte af yrke eller i öfrigt ändrade lefnadsförhållanden önskar upphöra med sin verksamhet som barnmorska och befrias från därmed förenade förpliktelser, göra därom anmälan hos vederbörande förste provinsialläkare (resp. förste stadsläkare), som har att afföra henne från sin förteckning öfver barnmorskor och till medicinalstyrelsen anmäla förhållandet för anteckning i medicinalstyrelsens matrikel öfver barnmorskorna i riket.

§ 34. Utom i sådant nödfall, att läkare eller legitimerad barnmorska icke kan erhållas, må annan person icke låta begagna sig till förrättande af förlossning.

KAP. V.

Om ansvarsbestämmelser.

§ 35. Förbryter sig barnmorska emot hvad 11, 12, 13, 14, 15, 23, 25, 26 och 27 §§ innehålla, straffes med böter från 5 till 50 kronor; och emot 17 § med böter från 10 till 100 kronor.

Barnmorska, som utan eller emot läkares föreskrift för barnsängskvinna eller dess späda barn använder eller utdelar giftiga eller häftigt verkande läkemedel, straffes med böter från 10 till 50 kronor.

Barnmorska, som utan att hafva undergått examen i den instrumentala förlossningskonsten, med dess utöfning sig befattar, böte från 25 till 100 kronor.

Emottager barnmorska yrkesmässigt s. k. kacherade kvinnor eller andra hafvande kvinnor till förlossning eller vid sådan handtering biträder, utan att därtill hafva erhållit vederbörligt tillstånd, straffes med böter från 25 till 100 kronor.

§ 36. Om vid förbrytelse mot detta reglemente genom barnmorskas förvållande barnaföderskan eller dess späda barn lider någon skada, stånde barnmorskan, utöfver böterna, ansvar efter lag.

§ 37. Försummar barnmorska att i tid yrka läkares tillkallande, då fara är för kvinnans eller fostrets lif, eller sätter hon sig däremot och olycka händer, som hon bort kunna förutse, skall hon anses som därtill vållande.

§ 38. Barnmorska, som dömts till laga anevar för fosterfördrifning eller annat nesligt brott, vare för alltid förlustig rättigheten att barnmorskekonsten utöfva.

§ 39. Skulle barnmorska blifva sakfälld för dryckenskap eller osedligt lefverne, må medicinalstyrelsen, efter pröfning af förhållandet, meddela henne varning eller under försvårande omständigheter förbud att yrket under viss tid eller tills vidare utöfva.

§ 40. Barnmorska, som öfverträder henne behörigen meddeladt förbud att utöfva barnmorskeyrket, straffes hvarje gång från 10 till 200 kronor.

§ 41. Den, som till barnmorska för en kommun eller ort antager eller förordnar person, som icke styrkt sig vara till barnmorskeyrkets utöfning inom riket berättigad, vare förfallen till böter af 100 kronor.

§ 42. Oexaminerad hjälperska, som utan sådant nödfall, att läkare eller legitimerad barnmorska icke kan erhållas, låter begagna sig till förrättande af förlossning, så ock den, som utan sådant nödfall till förlossning begagnar oexaminerad person, böte från 10 till 100 kronor.

§ 43. Förbrytelser mot detta reglemente skola med undantag af de särskildt

nämnda fall, då pröfningen tillkommer medicinalstyrelsen och vid dess åtgärd skall bero, åtalas vid allmän domstol.

Då barnmorska anklagas för felaktighet i yrkets utöfning, må hon icke dömas, förrän medicinalstyrelsen afgifvit utlåtande i målet.

§ 44. I alla brottmål, där allmän åklagare, å tjänstens vägnar, emot barnmorska talan fört, åligge honom att en bestyrkt afskrift af domstolens utslag till medicinalstyrelsen insända.

§ 45. Böter, som efter detta reglemente utgå, delas, där ej annorlunda är förordnadt, emellan allmänna åklagaren och barnmorskefattigkassan till hälften hvardera.
